

УДК 159.922; 159.922.6; 159.923, 159.91
№ держреєстрації 0123U105116, від 13.12.2023р

Національна академія педагогічних наук України
Державний заклад вищої освіти
«Університет менеджменту освіти»
вул. Січових Стрільців, 52-а, м. Київ, 04053; тел. (044) 484-10-96, ф. 481-38-00
E-mail: rector@umo.edu.ua Код ЄДРПОУ 35830447

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор

_____ Микола КИРИЧЕНКО
(підпис)
М.П

Проміжний звіт
про результати виконання №1_ етапу науково-дослідної роботи
«Соціально-психологічний супровід становлення фахівців в кризових та
посткризових умовах»

(назва роботи)

Науковий керівник роботи _____ Валентина БАЛАХТАР
(підпис)

Рік завершення роботи 2028 (1-го етапу – грудень 2024 р.)

Підготовку звіту завершено 13.12.2024 р.

2024

Результати роботи розглянуто Вченою радою ДЗВО «УМО» НАПН України,

протокол № _ від 18 грудня
2024 р.

Основна частина

1. **Номер державної реєстрації роботи:** №0123U105116 від 13.12.2023 р.
2. **Номер договору, за яким надається фінансування (за наявності):** не надається (7706-безоплатно)
Підстава для проведення робіт: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)
3. **Науковий напрям,** до якого відноситься робота, відповідно до додатку до Порядку проведення державної атестації наукових установ та закладів вищої освіти в частині провадження такими закладами наукової (науково-технічної) діяльності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 липня 2017 року №540 Інше (15. Психологія розвитку особистості)
Вид роботи: 48 - прикладна
Галузь застосування: Освіта 85,4
4. **Найменування організації-виконавця роботи:** ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України
5. **Власне ім'я та прізвище наукового керівника наукової (науково-технічної) роботи:** Валентина БАЛАХТАР
6. **Місце основної роботи наукового керівника:** кафедра психології та особистісного розвитку, Навчально-науковий інститут менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України
7. **Терміни та тривалість виконання роботи:**
Тривалість роботи 5 років (грудень 2023- грудень 2028 рр.)
Початок 13.12.2023
Закінчення 2028 р.
Тривалість звітнього етапу місяців 12 місяців
Початок 13.12.2023
Закінчення 13.12.2024
8. **Обсяги фінансування роботи:** 0.000

9. Перелік виконавців на безоплатній основі / ініціативні

Керівник НДР:

проф. кафедри психології та особистісного розвитку ДЗВО «УМО»,
д. психол. н., проф.

13.12.2024

Валентина БАЛАХТАР

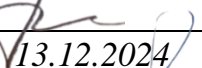
Виконавці:

д. психол. н., проф.

13.12.2024

Олександра БРЮХОВЕЦЬКА

к. психол. н., доц.

13.12.2024

Андрій ГУСЄВ

к. психол. н., доц.

13.12.2024

Яна СУХЕНКО

к. психол. н., доц.

13.12.2024

Тетяна ЧАУСОВА

доктор філософії (PhD),
доц.

13.12.2024

Любомира ТЯГУР

доктор філософії (PhD),
доц.

13.12.2024

Тетяна КУЛАСВА

к. психол. н., доц.

13.12.2024

Максим МОСКАЛЬОВ

к. психол. н., доц.
(сумісник)

13.12.2024

Оксана ЗАЗИМКО

ст. викладач

13.12.2024

Світлана АЛЕКСЄВА

Аспіранти

здобувач наук. ст.
доктор філософії (PhD)

13.12.2024

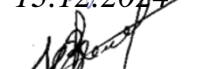
Андрій БАШЛИК

здобувач наук. ст.
доктор філософії (PhD)

13.12.2024

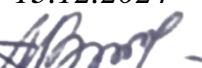
Вадим БЄЛІКОВ

здобувач наук. ст.
доктор філософії (PhD)

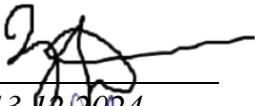
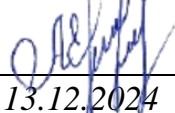
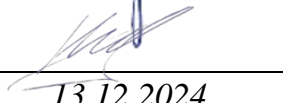
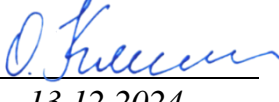
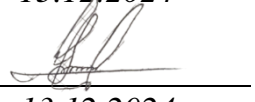

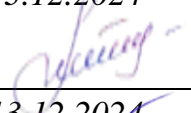
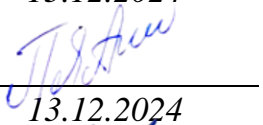
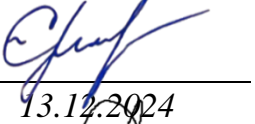
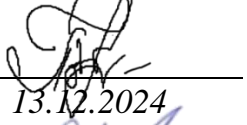
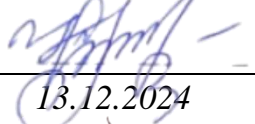
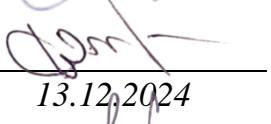
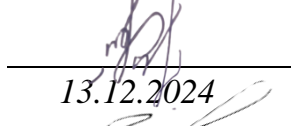
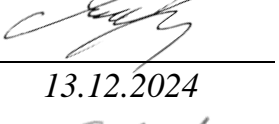
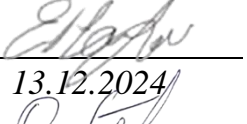
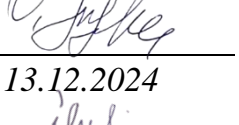

13.12.2024

Юлія ВОЛОШИНА

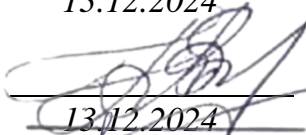
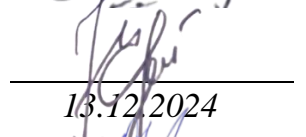
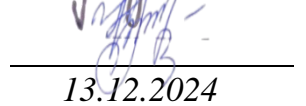
здобувач наук. ст.
доктор філософії (PhD)

13.12.2024

Вікторія ВІНОГРАДОВА

здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Дмитро ЗІКЄСВ
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Анна ЄФІМОВА
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Олександр НАЗАРУК
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Ольга КЛІЕСМАН
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Андрій КОВАЛЬОВ
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Анатолій КОНДРАТЬЄВ
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Оксана ЛОЗОВА
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Ярослава ПОПОВИЧ
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Оксана СІРАК-КОНДРАТЬЄВА
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Поліна СУХЕНКО
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Наталія СТЕПАНЕНКО
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Олександр БАЧЕРІКОВ
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Валерія ГОРБУЛЬОВА
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Денис ДОВГАНЬ
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Олена НЕГРАШ
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Олег ПУЛІЧ
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Віктор СЕМІКОЗ

13.12.2024

здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Інна ТЕСЛЕНКО
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Іван ЧАУСОВ
здобувач наук. ст. доктор філософії (PhD)	 13.12.2024	Ольга ШВЕЦЬ

10. Стислий зміст роботи в цілому (актуальність, мета, основні завдання, ідеї, гіпотези тощо):

Актуальність дослідження зумовлена гострою потребою у недостатній розробленості досліджуваної проблеми, оскільки сучасне суспільство переживає численні кризи, включаючи економічні труднощі, пандемії, соціальні та політичні конфлікти, а також наслідки війни. Всі ці фактори створюють серйозний стрес для фахівців у різних галузях, що, в свою чергу, може впливати на їх професійну діяльність і особистісний розвиток. Кризи змінюють звичний порядок життя, викликають невизначеність, знижують соціальну стабільність і впливають на психоемоційний стан людей. Важливим аспектом є вивчення того, як саме фахівці адаптуються до цих змін і як соціально-психологічний супровід може допомогти їм у цьому процесі. З огляду на ці зміни, питання соціально-психологічного супроводу стає надзвичайно важливим та уможливить глибше зрозуміти, як кризові та посткризові умови впливають на професійне становлення особистості, а також якими методами і підходами можна допомогти фахівцям адаптуватися до нових умов. Дослідження специфіки та особливостей соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах потребує поглиблення уявлень про стабільне становлення окремої особистості та суспільства в цілому. Усе це й зумовило актуальність теми дослідження і полягає в необхідності підтримки фахівців в кризових та посткризових умовах через соціально-психологічний супровід, що допомагає зберегти їх професійну активність та психоемоційний стан.

Предмет дослідження – соціально-психологічний супровід становлення фахівців в кризових та посткризових умовах;

Об'єкт дослідження – становлення особистості фахівців;

Мета наукового дослідження: теоретично обґрунтувати та емпірично перевірити систему соціально-психологічних особливостей, показників та умов соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах

Завдання дослідження:

1. За результатами теоретичного аналізу проблеми визначити сутність, специфіку та показники соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах;

2. Виокремити та дослідити особливості, чинники та складові соціально-психологічного супроводу становлення фахівців;

3. Обґрунтувати систему соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах й апробувати та експериментально довести ефективність системи соціально-психологічного супроводу становлення особистості фахівця на рівнях професійної підготовки та у практичній професійній діяльності

Методи дослідження – комплекс теоретичних, емпіричних та статистичних методів:

- теоретичні: теоретичний аналіз, класифікація, систематизація та узагальнення теоретико-методологічних підходів до проблеми становлення особистості фахівця у процесі їхньої професіоналізації, моделювання, що дозволить визначити концептуальні засади досліджуваної проблеми;
- емпіричні: психодіагностичні методики, які дозволять дослідити особливості становлення особистості фахівця у різних сферах його діяльності;
- математично-статистичні методи (пошук первинних статистик, кореляційний, кластерний, дисперсійний і факторний аналізи). Статистичну обробку даних і графічну презентацію результатів плануємо здійснювати за допомогою комп'ютерної програми SPSS (версія 23.0).

Очікувані наукові результати дослідження: Узагальнення досвіду теоретичних та практичних напрацювань з реалізації мети і завдань дослідження. Визначення напрямів соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах й розробка показників його ефективності супроводу (наприклад, рівень стійкості до стресу, адаптація до змін, професійна активність і мотивація, емоційна стабільність та ін.). Обґрунтування засобів діагностики психологічних особливостей становлення фахівців в кризових та посткризових умовах. Поглиблення уявлень про психологічні детермінанти, чинники, механізми становлення фахівців в кризових та посткризових умовах. Підготовка навчально-методичних матеріалів з проблеми соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах. Розроблення та апробація психологічних інструментів соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах. Систематизація результатів наукових досліджень щодо соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах (підготовка колективної монографії, відп. **Балахтар В.В., Брюховецька О.В.**).

12. Номер та назва звітної етапу: Перший початковий теоретичний етап

13. Опис процесу реалізації першого початкового теоретичного етапу

Сучасне суспільство висуває підвищені вимоги щодо становлення особистості фахівця, його відповідності фаху, наявності у нього творчої активності, професійних здатностей, умінь знаходити нові шляхи вирішення проблем, пошук нових інтерактивних форм, методів та технологій професійної діяльності, механізмів впливу тощо.

Становлення особистості фахівця передбачає опанування не лише знаннями і нормами професійної діяльності у мотиваційному та в інструментальному планах, але і прагнення досягнути високої продуктивності та якості у здійсненні власної трудової діяльності, розвиток професійних перспектив, реалізацію автором власного сценарію свого професійного життя, самовдосконалення у процесі особистісного і професійного становлення, збагачення власного професійного досвіду творчим доробком, сприяння

підвищенню престижу професії фахівця у суспільстві і суспільного інтересу до цього виду діяльності (Балахтар, 2018, 2019, 2020); Брюховецька, 2029,2020; Кокун, 2009; 2012). Крім того, становлення особистості фахівця не завжди знаменує собою появу конструктивних новоутворень (нових сенсів, особистісних здібностей, автономної мотивації, самоактуалізації, професійної майстерності). Перехід від однієї стадії становлення особистості фахівця до іншої не завжди має конструктивний характер. За певних умов можуть розвиватись і деструктивні явища через негативні наслідки робочих стресів, що постійно накопичуються у вигляді стійких змін структури й змісту професійної діяльності та структури особистості суб'єкта, вектора професійного становлення (кризи), зумовлених накопиченням зовнішніх і внутрішніх суперечностей, професійними деформаціями тощо (Горностаї, 2007; Кривоконь, 2013; Титаренко, 2003, 2009 та ін.).

Проведений теоретичний аналіз сутності та складових становлення особистості фахівця у професійній діяльності показав, що становлення особистості фахівця – це багаторівневий соціально-психологічний феномен, що характеризує складний, неперервний процес активної взаємодії особистості та професійного середовища, внаслідок якої здійснюється самовизначення у професійній діяльності, професійний саморозвиток й самореалізація.

За період 1 етапу теоретично обґрунтовано і уточнено мету, завдання, визначено етапи дослідження, визначено напрями діяльності НПП у контексті досліджуваної проблеми (табл. 1).

Балахтар В.В.	Професіоналізація фахівців як багаторівневий соціально-психологічний феномен на шляху до їх самореалізації у професійній діяльності
Брюховецька О.В.	Розвиток ауто толерантності як чинника становлення фахівців в кризових та посткризових умовах
Гусев А.І.	Стратегії психологічного та конфліктологічного супроводу кризових ситуацій у роботі фахівців соціономічних професій.
Сухенко Я.В.	Соціально-психологічний супровід становлення психологів: проектування та реалізація індивідуальних освітніх траєкторій з використанням штучного інтелекту.
Тягур Л.М.	Професійна мотивація майбутнього психолога під час війни
Чаусова Т.В.	Психологічні механізми подолання конфліктів у процесі професійної самореалізації
Кулаєва Т.В.	Особливості психологічної готовності майбутніх психологів до роботи з особами, які переживають почуття самотності.
Москальов М.В.	Самоефективність як показник психологічного благополуччя в умовах трансформації професійного розвитку
Зазимко О.В.	Ментальні ресурси студентів-психологів в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення України».
Алексєєва С.С.	Особистісні чинники попередження адиктивної поведінки військовослужбовців
Волошина Ю.В	Баланс роботи і життя: як професійне вигорання вплив на психологічне благополуччя працівників
Виноградова А.В.	Самоактуалізація як чинник благополуччя особистості
Беліков В. Д.	Психологічні особливості розвитку самоефективності у професійній діяльності працівників колл-центрів

Зікеєв Д. Є	Психологічні умови формування метакомунікації менеджера міжнародної компанії.
Довгань Д.В.	Психологічні особливості розвитку соціальної відповідальності фахівців ІТ-сфери
Єфімова А.Г.	Психологічні особливості соціально-психологічної адаптації українців до вимушеної міграції в умовах війни
Клесман О.В.	Психологічні чинники залученості персоналу до роботи в ІТ-компанії
<u>Ковальов А.Ю.</u>	Довіра до себе як фактор психологічної стійкості в кризових умовах
Кондратьєв А. В.	Асертивність як фактор психологічної стійкості особистості в умовах професійних змін
Лозова О.В.	Психологічні особливості розвитку особистісної готовності вчителів закладів загальної середньої освіти до впровадження STEM-освіти»
Назарук О.В	Самоефективність як детермінанта професійної самореалізації
Неграш О. І.	Прокрастинація як чинник самореалізації майбутніх психологів
Попович Я.О.	Психологічні умови формування конструктивної копінг-поведінки постраждалих від домашнього насильства жінок
Пуліч О. А.	Психологічні особливості розвитку соціальної компетентності лікарів акушер-гінекологів при взаємодії з пацієнтами
Сірак-Кондратьєва О. М	Вплив зовнішніх і внутрішніх ресурсів на формування резильєнтності у процесі професійного розвитку
Степаненко Н.П.	Розвиток особистісної ресурсності психолога як чинник його саморегуляції
Семікоз В. О.	Автономність як чинник становлення особистісної зрілості майбутнього психолога
Бачеріков О.В.	Самоспівчуття як фактор соціально-психологічної адаптації дорослої особистості
Башлик А.В.	Вплив професійної маргіналізації вимушених мігрантів на їх психологічне благополуччя
Горбульова В.Р.	Психологічні чинники особистісної готовності батьків до взаємодії з дітьми в кризових умовах
Сухенко П. В.	Формування психологічних основ комплаєнсу в умовах стоматологічної практики
Тесленко І.М	Емоційний інтелект у структурі саморегуляції майбутніх психологів
Чаусов І.А.	Професійно важливі якості особистості майбутнього викладача ІТ-технологій
Швець О. О.	Особливості мотиваційно-сміислової кризи у майбутніх психологів та її подолання засобами експсихологічної фасилітації

Висвітлено результати дослідження першого етапу під час доповідей на семінарах кафедри, наукових конференціях (у тому числі з публікацією тез), доповідей на «круглих столах», написання наукових публікацій та керівництва науковою роботою здобувачів вищої освіти тощо; обґрунтовано критерії становлення особистості фахівців у ціннісно-мотиваційній, когнітивно-афективній та конативно-рефлексивній сферах.

14. Результати виконання звітнього етапу відповідно до технічного завдання/календарного плану:

14.1 Заплановані завдання роботи (звітнього етапу):

Етапи дослідження:

1-й початковий теоретичний етап: грудень 2023 – грудень 2024 рр.:

теоретично обґрунтувати й уточнити мету, завдання етапів дослідження; висвітлити результати дослідження першого етапу під час доповідей на семінарах кафедри, наукових конференціях (у тому числі з публікацією тез), доповідей на «круглих столах», написання наукових публікацій та керівництва науковою роботою здобувачів вищої освіти тощо.

2-й проміжний аналітичний етап: січень 2025 – грудень 2025

вирішення теоретико-методологічних питань, які входять у загальну проблему дослідження; узагальнити досвід теоретичних та практичних напрацювань з реалізації мети і завдань дослідження; визначити психологічні особливості, чинники та складові соціально-психологічного супроводу становлення фахівців.

3-й проміжний аналітичний етап: січень 2026 – грудень 2026

Третій, результат: методика для вивчення специфіки становлення фахівців на різних рівнях професіоналізації в кризових та посткризових умовах із врахуванням зовнішніх (специфіка діяльності, зміст, функції, напрями тощо) та внутрішніх (професійного досвіду, гендерно-вікових особливостей та ін.) соціально-психологічних чинників. Навчально-методичні матеріали, психологічні інструменти (програми) тощо з проблеми соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах.

4-й заключний узагальнюючий етап: січень- 2027 – грудень 2028, остаточний (заключний) звіт: узагальнити теоретичні та емпіричні результати наукових досліджень в ході виконання теми НДР щодо соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах на рівнях базової професійної підготовки (здобуття вищої освіти), первинної (на стадії професійної адаптації) та вторинної професіоналізації (на стадії вдосконалення професійної майстерності) (підготовка колективної монографії).

14.2 Отримані результати роботи 1-го початкового теоретичного етапу (грудень 2023 – грудень 2024 рр):

Теоретично обґрунтовано і уточнено мету, завдання, етапи дослідження; висвітлено результати дослідження першого етапу під час доповідей на семінарах кафедри, наукових конференціях (у тому числі з публікацією тез - 74), доповідей на «круглих столах», написання наукових фахових публікацій (34), поданих до публікації у науко-метричних журналах (7), посібників (2) та керівництва науковою роботою здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти тощо. Обґрунтовано критерії становлення особистості фахівців у ціннісно-мотиваційній, когнітивно-афективній та конативно-рефлексивній сферах, адже на професійне становлення фахівця впливають різні чинники: *суб'єктивні* (ціннісно-смилова сфера, самосвідомість, самоактуалізація, рефлексивність, компетентність, вміння, задоволення, творчість); *об'єктивні* (зовнішні – вимоги професійної діяльності) та *об'єктивно-суб'єктивні* (організація професійної діяльності у соціономічній сфері). Становлення фахівця стає

запорукою його успішної професійної діяльності, допомагає адаптуватися до змін у соціальному середовищі, спрямовує на суспільну справу, визначає особистісні, соціальні та професійні перспективи, а також розвиває альтруїзм, відповідальність, культуру та емпатію, сприяє самореалізації фахівців у соціономічній сфері.

Застосування особистісно-орієнтованого підходу зумовлює зміщення акценту з накопичення знань, вмінь і навичок на пошук індивідуальної стратегії самовизначення, самоосвіти, саморозвитку особистості фахівця, а це, в свою чергу, потребує застосування не лише традиційних, але й інноваційних підходів до змісту, форм і методів як освітньої, так і професійної діяльності, актуалізації принципів активності, людиноцентризму, гуманізму, ініціативності, творчості у роботі (Чепелева, 2013). Адже, лише зріла особистість є умовою і невід'ємним компонентом професіоналізму, а зрілість особистості найбільш плідно відображається в соціальній зрілості, самосвідомості, самовизначенні (як синоніму «соціально дозріла особистість»), у формуванні усвідомлення цілі й сенсу життя, готовності до самостійної життєдіяльності з урахуванням співвіднесення власних бажань особистості, сформованих якостей, можливостей і вимог, що висувуються до неї з боку оточуючого суспільства (Балахтар В.В, 2019). Найвищим рівнем в системі цінностей є цінність осмислення власного професійного досвіду, самотворення смислу подальшого життєвого шляху. Ціннісні орієнтації як проекція духовного життя суспільства є найважливішою складовою структури особистості, що включає мотиваційний, когнітивний, емоційний, оцінювальний та інші компоненти і формуються під впливом суспільних чинників, що обумовлені системою виховання, навчання, професійної діяльності тощо. У даному випадку духовність, як зазначає М. Боришевський, є «багатовимірною системою, складовими якої є утворення в структурі свідомості та самосвідомості, в яких у формі ціннісних орієнтацій віддзеркалюються актуальні морально релевантні потреби, інтереси, погляди людини, її ставлення до навколишньої дійсності, до інших людей, до себе самої, що стали суб'єктивно значущими регуляторами активності, спрямованої на подолання зла та творення добра» (Боришевський, 2010, с. 187). На мінімізацію зла і примноження добра вказує і раціогуманістичний підхід, розроблений Г. Баллом (Балл, 2006, с. 13).

Становлення особистості фахівця соціономічної сфери є складним, неперервним процесом активної взаємодії особистості і середовища, прогресивний (регресивний) напрям якого можна оцінювати в наступних сферах:

ціннісно-мотиваційній сфері (формування ціннісного ставлення до становлення особистості фахівця, активної життєвої позиції щодо духовних і соціокультурних цінностей, внутрішньої мотивації вибору та опанування професії, навчальної і професійної діяльності, прагнення допомагати людям, пошуку та реалізації сенсу власного життя, спрямованості на самопроекування професійного шляху, досягнення гармонії, ідеалу фахівця, задоволення потреб у самоствердженні, самореалізації тощо);

когнітивно-афективній сфері (ступінь розуміння і переживання позитивних почуттів до становлення особистості фахівця, професії та до себе як фахівця з соціальної роботи і професіонала, когнітивні новоутворення, цілеспрямованість та осмисленість професійного шляху, самоприйняття, знання шляхів передачі власного досвіду як фахівця-майстра, задоволеність професійною діяльністю, та ін.);

конативно-рефлексивній сфері (особистісна дієвість та рефлексивність становлення, здатність до самоаналізу рівня розвитку професійно-важливих якостей,

відповідальність і прийняття морально-етичних орієнтирів сфери «людина-людина», здатність до опанування багатофункціонального рольового репертуару, рефлексії професійної діяльності, самоорганізації навчально-професійної діяльності, максимальної реалізації потенціалу у професійній діяльності, особистісного і професійного зростання тощо).

14.3 Відхилення від календарного плану *відсутні*

15. Наукова цінність і актуальність отриманих результатів, їх порівняння з українськими та/або кращими закордонними аналогами

Процес становлення особистості набуває своєї специфіки у різних сферах життєдіяльності людини, зокрема, у професійній діяльності залежно від рівня професійних цінностей, знань, умінь і навичок, здатності використовувати їх у практичній діяльності, а також власної активності, спрямованої на професійну самореалізацію та самовдосконалення. Професіоналізація поєднує два взаємозалежних компоненти – соціальний і психологічний. Причому психологічний аспект відображає поняття «професійний розвиток» і характеризує становлення професійної самосвідомості, розвиток внутрішніх особистісних структур фахівця, які забезпечують ефективне виконання професійних обов'язків і функцій. Соціальний аспект відбиває поняття «професійна соціалізація», пов'язане з формуванням професійних знань, умінь і навичок, опануванням соціально-професійних норм, становленням особистості як суб'єкта професійної діяльності. Відповідно процес становлення особистості фахівця як інтегральний багаторівневий індивідуально-психологічний феномен характеризує складний, неперервний процес активної взаємодії особистості та професійного середовища, внаслідок якої здійснюється самовизначення у професійній діяльності, професійний саморозвиток й самореалізація. Це складний, перманентний процес активної взаємодії особистості та соціуму, зумовлений потребами самовизначення у професійній діяльності, саморозвитку, самовдосконалення й самореалізації фахівця як професіонала у сфері «людина-людина»; формування у фахівця об'єктивної (знань, умінь, навичок та професійно важливих якостей) і суб'єктивної (сформованої адекватної мотивації) готовності до професійної діяльності). Важливою умовою становлення особистості фахівця у складних реаліях сьогодення є рівень сформованості ціннісно-мотиваційної сфери загалом та її складових (ціннісних орієнтацій, ціннісного ставлення до становлення особистості фахівця у професійній сфері, цінності себе як професіонала, майстра, прагнення досягнути найвищого рівня професіоналізму й професійної майстерності, умотивованість на досягнення успіхів та ідеалу фахівця у сфері соціальної роботи, внутрішньої гармонії, мотивів професійного становлення й вдосконалення у професійній діяльності та ін.), що виступають одним з основних чинників соціально активної позиції фахівця, його моральної свідомості, готовності до самореалізації у професійній діяльності в кризових і посткризових умовах змін. Когнітивна-афективна сфера становлення містить розуміння й усвідомлення фахівцем себе у професійній діяльності, процесу становлення у соціономічній сфері та переживання позитивних почуттів до власного становлення як фахівця і професіонала. При цьому важливу роль відіграє дієвість у процесі становлення фахівця, що слугує особливою формою результативності і передбачає конкретну участь працівника у вирішенні актуальних завдань професійної сфери. Причому дії суб'єкта не завжди закінчуються ззовні вираженим результатом, але вони

завжди є реальним процесом, оскільки будь-яка конкретна дія є продуктивною для внутрішнього саморуку навіть тоді, коли вона не виражена в зовнішньому результаті.

16. Практична цінність результатів дослідження соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах для потреб оборони, безпеки, економіки та суспільства України є дуже високою та багатогранною. Ось кілька основних аспектів, у яких результати можуть бути використані:

1. Для потреб оборони та безпеки:

Психологічна підтримка військовослужбовців та працівників силових структур: кризові та посткризові умови (наприклад, війна, військові конфлікти, збройні зіткнення) є важким випробуванням для психічного стану військових і правоохоронців. Результати дослідження дозволять розробити ефективні програми психологічного супроводу, що допомагають вціліти та адаптуватися до стресових ситуацій, запобігти психічним розладам, травматизації, сприяти підтримці морального духу.

Підготовка фахівців для кризових ситуацій: програми соціально-психологічного супроводу, засновані на наукових даних, можуть стати основою для навчання та тренувань військових і працівників силових структур, допомагаючи їм ефективно виконувати завдання в умовах високого стресу, що важливо для національної безпеки.

Покращення соціально-психологічного стану ветеранів: розроблені методики та стратегії можуть бути використані для допомоги ветеранам, що пережили бойові дії, у їхній реабілітації, інтеграції в суспільство, зменшенні рівня психологічних травм (наприклад, ПТСР).

2. Для економіки:

Підтримка фахівців в умовах економічної кризи: у випадку економічних криз або змін у бізнес-середовищі (наприклад, війна, економічні санкції, зміни на ринку праці), фахівці, особливо в економічних, технічних і виробничих сферах, можуть зіткнутися з підвищеним рівнем стресу та тривоги, що впливає на їх продуктивність і професіоналізм. Система соціально-психологічного супроводу допоможе знизити рівень стресу серед працівників, підвищити їхню мотивацію та ефективність на робочих місцях.

Зменшення вигорання та підвищення стійкості: психологічні стратегії для підтримки стійкості фахівців у періоди змін, рецесії чи кризи можуть допомогти зберегти працездатність та професіоналізм, що, у свою чергу, позитивно впливає на ефективність економічних процесів.

3. Для суспільства України:

Підтримка громадян в умовах посткризових ситуацій: після кризових подій (воєнних конфліктів, природних катастроф, соціальних потрясінь) люди стикаються з емоційними і психологічними труднощами. Результати дослідження можуть бути використані для розробки програм психологічної допомоги для широкого кола населення, що дозволить підтримати соціальну стабільність і знизити ризик виникнення соціальних конфліктів, емоційного вигорання, подолання тривожності, стресових навантажень т ін.

Розвиток національної психології та соціальної підтримки: вивчення соціально-психологічного супроводу фахівців дозволить розробити стандарти та методики для роботи з різними соціальними групами в умовах кризи. Це сприятиме підвищенню

рівня психологічної стійкості та готовності до адаптації до змін у громадян у складних умовах.

Психологічна реабілітація після війни: особливо важливим є застосування результатів дослідження для соціально-психологічного супроводу населення, яке постраждало від війни та наслідків збройного конфлікту (переселенці, родини загиблих, люди з інвалідністю). Психологічна підтримка та реабілітація є важливими складовими національної стратегії відновлення після війни.

Соціально-психологічна інтеграція та реабілітація: завдяки цим підходам можна створити ефективні програми для інтеграції осіб, які пережили кризові ситуації, та для їх адаптації в нових соціальних і професійних умовах.

4. Для розвитку соціальних інститутів та психології в Україні:

Підвищення кваліфікації психологів: розробка методик соціально-психологічного супроводу, апробованих у кризових умовах, дозволить підвищити кваліфікацію практикуючих психологів і соціальних працівників, які займаються підтримкою населення та фахівців у кризових ситуаціях.

Інноваційні підходи в освіті: результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення навчальних програм у закладах вищої освіти, що готують психологів, соціальних працівників та інших фахівців, які працюють у кризових умовах. Це дозволить адаптувати навчальні курси до реальних потреб суспільства і забезпечити підготовку фахівців, готових до роботи в умовах сучасних викликів.

17. Основні висновки/рекомендації за результатами виконання наукової (науково-технічної) роботи

За період 1 етапу теоретично обґрунтовано і уточнено мету, завдання, етапи дослідження; висвітлено результати дослідження першого етапу під час доповідей на семінарах кафедри, наукових конференціях (у тому числі з публікацією тез), доповідей на «круглих столах», написання наукових публікацій та керівництва науковою роботою здобувачів вищої освіти тощо; обґрунтовано критерії становлення особистості фахівців у ціннісно-мотиваційній, когнітивно-афективній та конативно-рефлексивній сферах

З метою розширення уявлень щодо професіоналізації фахівців, розуміння етапів становлення створено [Психологічний Хаб «Mental Health Hub»](#) (засновник: **Балахтар В.В**) у складі ДЗВО «Університет менеджменту освіти, що об'єднує професорсько-викладацький склад і здобувачів різних рівнів вищої освіти. Головною метою діяльності Хабу є підтримка й відновлення психічного й психологічного здоров'я здобувачів освіти, НПП та інших зацікавлених осіб. Основними завданнями діяльності Хабу є: сприяння психічному й психологічному здоров'ю здобувачів освіти та НПП у кризових умовах сьогодення; здійснення психологічної підготовки до вибору професії майбутніх абітурієнтів; розробка та апробація методів та методик, що сприятимуть покращенню психологічної підготовки до вибору професії, просвітницька робота, психологічна допомога та емоційна підтримка всіх учасників освітнього процесу.

Здобувачі активно задіяні у роботі [Міжнародного дискусійного клубу PsyDetox](#): Супервізійні зустрічі «Екофасилітативна підтримка професіонала: інтервізія, супервізія, індивідуалізована психологічна допомога» / «Eco-centered support group for professionals: intervision, supervision, individualized psychological support».

Міжнародний освітньо-терапевтичний проєкт «Образ майбутнього психологічної допомоги: екофасилітативна перспектива» реалізується з 2023р. у форматі відкритих майстер класів професора П.В. Лушина для психологів, педагогів, здобувачів освіти та усіх зацікавлених осіб. Ведучий майстер класів: Лушин, П.В., д. психол. н., професор кафедри освітянських фондаций Монтклерського державного університету (США), голова ГО УАЕПД, автор екофасилітативного підходу; **Сухенко Я.В.**, к. психол. н., професорка кафедри психології та особистісного розвитку ДЗВО УМО, заступниця голови правління ГО УАЕПД: <https://ecpf.com.ua/masterclass/>

Супервізійний курс «Екофасилітативна підтримка професіонала: інтервізія, супервізія, індивідуалізована психологічна допомога» / "Eco-centered support group for professionals: intervision, supervision, individualized psychological support". Команда екофасилітаторів-супервізорів: Лушин, П.В., д. психол. н., професор кафедри освітянських фондаций Монтклерського державного університету (США), голова ГО УАЕПД, автор екофасилітативного підходу; **Сухенко Я.В.**, к. психол. н., професорка кафедри психології та особистісного розвитку ДЗВО УМО, заступниця голови правління ГО УАЕПД. Упродовж 2024-2025 н.р. передбачається 6 супервізійних сесій, періодичність - 1 раз на місяць. Участь в курсі зараховується до кількості годин професійної підтримки (інтервізія, супервізія, індивідуалізована психологічна допомога) з відповідною сертифікацією за 2024-2025 н.р. (30 акад. год. - 1 кредит ECTS). Реєстрація на кожну сесію є обов'язковою: <https://forms.gle/PW6nU1XbDV61YgLV7> актуальне про роботу групи завжди тут:

https://t.me/ecpf_modality

Психологічна служба «PSY-U2» – це дружній просвітньо-навчально-допомагаючий простір, в якому кожен може отримати безкоштовну індивідуальну психологічну допомогу, а студенти, психологи та всі зацікавлені – познайомитися з різними форматами втілення психологічної допомоги та цікавими людьми. «PSY-U2» – спільний проєкт ДЗВО «Університет менеджменту освіти» та ГО «Українська асоціація екологічної психологічної допомоги», який об'єднує ініціативних психологів і освітян, який стартував у березні 2020 р. на основі Договору про співробітництво (№ Д21-04 від 20.02.2021 р., № Д23-02 від 20.02.2023 р.). З того часу учні та випускники Школи екофасилітації постійно набувають психологічну та супервізійну практику онлайн: проводять індивідуальні консультації, вебінари, тренінги – з супервізійним супроводом спеціалістів-практиків та у форматі екофасилітації. На постійній основі надаються психологічні консультації студентам ДЗВО «Університет менеджменту освіти» і кожному, хто потребує психологічної допомоги: <https://forms.gle/eWUUyhMQyH1eEv3LA>. «PSY-U2» дає можливість: отримати психологічну допомогу психологів-екофасилітаторів у бережній екологічній атмосфері; брати участь у відкритих заходах ГО «УАЕПД» і на практиці знайомитися з різними формами психологічної допомоги; бути в курсі новин ДЗВО «УМО» через участь у презентаціях освітніх програм та курсів підвищення кваліфікації психологів; для студентів-психологів – пройти виробничу практику на базі ГО «УАЕПД», розширити уявлення та отримати досвід власної практики через залучення до реальних індивідуальних та групових консультативних сесій, встановити нові професійні зв'язки; познайомитися з ефективним методом екологічної психологічної допомоги «екофасилітація» у виконанні її автора, доктора психологічних наук, професора П. В. Лушина та його учнів. Сьогодні у Психологічній службі працюють досвідчені

психологи, супервізори та консультанти, які мають досвід надання психологічної допомоги та напрацьовують години практичної діяльності. Отже, психологічні консультації у службі «PSY-U2» – це безпечно, професійно, екологічно і, звісно, конфіденційно. Докладніше про Психологічну службу «PSY-U2»:

<https://ecpf.com.ua/psyservice/>

<http://umo.edu.ua/psikhologhichna-sluzhba-psy-u2>

Сприяння професійному зростанню фахівців впроваджується:

- у процесі реалізації літньої школи для представників/-ць органів місцевого самоврядування та директорів центрів надання соціальних послуг за спеціально розробленою програмою «Соціальне партнерство у системі надання соціальних послуг на рівні громад» (с. Тарашани 02-07.06.2024), яка реалізована за сприяння Програми розвитку ООН (UNDP) в Україні та фінансової підтримки Європейського Союзу, наданої в межах проєкту «EU4Recovery — Розширення можливостей громад в Україні» Центром професійного зростання «PsyUpgrade» спільно з ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України та громадською організацією «Центр суспільних інновацій і партнерства «Успіх». Учасники та учасниці із **45 громад та 11 областей України**, серед яких голови територіальних громад та їхні заступники, керівники уповноважених органів громади з питань соціального захисту та представники організацій, які є надавачами соціальних послуг у громадах (координатор: **Балахтар В.В.**; експерти: **Тягур Л.М; Волошина Ю.В.; Назарук О.В**)

- під час проведення Школи з ефективного менеджменту соціальної роботи та системи соціальних послуг у територіальній громаді (Одеса, 26 – 31 серпня 2024 року), яку організовано та проведено за сприяння Програми розвитку ООН (UNDP) в Україні та фінансової підтримки Уряду Швеції (координатор: **Балахтар В.В.**; експерти: **Тягур Л.М; Волошина Ю.В**)

- проведення курсів підвищення кваліфікації для посадових осіб органів місцевого самоврядування та фахівців соціальної роботи у сфері соціального захисту Чернівецької області за спеціальною професійною програмою «Діяльність громад у забезпеченні права громадян на соціальний захист» (21 травня – 29 травня 2024 року) за сприяння Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) в рамках проєкту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб» (координатор: **Балахтар В.В.**; експерти: **Брюховецька О.В.; Тягур Л.М; Волошина Ю.В.; Назарук О.В**).

- проведення курсів підвищення посадових осіб органів місцевого самоврядування та фахівців соціальної роботи у сфері соціального захисту Чернівецької області за спеціальною професійною (сертифікатною) програмою «Діяльність громад у забезпеченні права громадян на соціальний захист» організовано за сприяння Агентства ООН у справах біженців спільно з Центром професійного зростання «PsyUpgrade» у співпраці з ДЗВО «Університет менеджменту освіти «НАПН України» та громадською організацією «Центр суспільних інновацій і партнерства «Успіх» (19 вересня - 4 жовтня 2024 року) (координатор: **Балахтар В.В.**; експерти: **Брюховецька О.В.; Тягур Л.М; Волошина Ю.В.; Назарук О.В**).

- роботи «Української Школи екологічної психологічної фасилітації» (в межах ГО «Українська асоціація екологічної психологічної допомоги»).

- роботи Міжнародного дискусійного клубу PsyDetox: Супервізійні зустрічі

«Екофасилітативна підтримка професіонала: інтервізія, супервізія, індивідуалізована психологічна допомога» / "Eco-centered support group for professionals: intervision, supervision, individualized psychological support".

- у проєкті The project “SPU – Building Dialogue and Mediation Capacity for Conflict Prevention and Conflict Resolution” is implemented by the OSCE Support Programme for Ukraine (SPU) in co-operation with the Secretariat of the Cabinet of Ministers of Ukraine, National Agency of Ukraine on Civil Service (NACS) and the National Association of Mediators of Ukraine (NAMU) (проєкт Ради Європи «Підтримка впровадження європейських стандартів щодо боротьби з дискримінацією та прав національних меншин в Україні»).

- у проєкті SWorld (Україна, Молдова, Болгарія, Німеччина та ін.).
- У роботі Громадських організацій ГО «Національна асоціація медіаторів України» (НАМУ); ГО «Одеська обласна група медіації»; ГО «Центр суспільних інновацій та партнерства "УСПИХ"».

Професійному становленню фахівців сприяють заходи, проведені кафедрою спільно з партнерами:

1 березня відбулась зустріч з адвокаткою, медіаторкою, експерткою, Головою Комітету НААУ з питань сімейного права [Ларисою Гретченко](#) на тему: «[Соціальні гарантії Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей: актуальні виклики та правові рішення](#)»

Модератор: **В. Балахтар**, д.психол. наук, професор, професор кафедри психології та особистісного розвитку

Захід відбувся у змішаному форматі з ініціативи Департаменту соціального захисту населення Чернівецької ОДА і центру професійного зростання «PsyUpgrade» (<https://psyupgrade.com.ua>) за сприяння і активної участі ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України і Міжнародного університету професійного розвитку «ЛІВЕЛ АП2 (<https://bitly.ws/3eJJc>)

13 березня в рамках роботи Психологічного Хабу «Mental Health Hub» відбувся вебінар на тему «[Модель «ЕФРАТ](#)» (унікальна поведінкова модель: подія - інтерпретація-емоція-реакція)». Спікерка вебінару: **Дафна ШАРОН-МАКСІМОВ** (Ізраїль), освітня психологиня, засновниця методики Хібукі-терапії, міжнародний експерт із роботи з травмою і посттравмою в дітей і підлітків

Модератор: **В. Балахтар**, д.психол.н., професор, професор кафедри психології та особистісного розвитку ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

з **15 квітня по 19 квітня 2024 року** проведено заходи, присвячені **Всеукраїнському дню психолога (24 квітня 2024 року)**. Протягом п'яти днів у заходах взяли участь біля 400 здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, науково-педагогічні працівники, зацікавлені у вступі до університету.

15 квітня 2024 року виступила **О. Зінченко**, менеджерка з комунікацій та психологиня ГО «Ла Страда-Україна» з доповіддю на тему: «Подолання насильства та вихід з токсичних стосунків: з досвіду роботи «Національної гарячої лінії для дітей та молоді»».

16 квітня 2024 року відбулася зустріч із **Н. Лук'янчук**, практичним психологом, реєстровою психотерапевткою центрованої на особистості терапії за К. Роджерсом, супервізором мультимодального підходу, членкіня УСП та WAPCERC,

Ph.D в галузі психології, доцентка кафедри педагогіки та психології Українського гуманітарного інституту з доповіддю: «Магія контакту: континуум особистісних змін клієнта під час взаємодії з психотерапевтом у підході, центрованому на особистості».

17 квітня 2024 року відбулася IV Міжнародна науково-практична конференція «Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін». Модератор конференції: проф. **О. Брюховецька**, завідувачка кафедри психології та особистісного розвитку ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти», доктор психологічних наук, професор. У конференції взяли участь понад 200 учасників з різних міст України.

На пленарному засіданні презентували результати своїх наукових досліджень здобувачки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти» **Л.Гулевич**, з доповіддю «Розвиток емпатії, як чинника профілактики міжособистісних конфліктів серед осіб працездатного віку» та **А.Калашник**, з доповіддю «Розвиток самооцінки підлітків як чинник формування їх професійної спрямованості».

Під час роботи тематичної секції «Психологія нових можливостей: тренди наукової творчості сучасної молоді» (керівник секції – **Т. Чаусова**, доцентка кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», кандидатка психологічних наук, доцентка; секретар секції – **Л. Тягур**, доцентка кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», кандидатка психологічних наук) майже 70 учасників мали унікальну можливість обговорити актуальні теоретичні, методологічні та організаційно-управлінські питання, поспілкуватися з колегами та збагатитися новими знаннями

18 квітня 2024 року **О. Бабич**, дипломований клінічний психолог, психолог-волонтер в організації Червоний Хрест (м. Варшава), психолог-волонтер в ГО «Волонтери Закарпаття», поділилася досвідом проведення групових та індивідуальних занять з ветеранами, діючими військовими, родичами військовослужбовців та ВПО «Відновлення емоційного балансу, будівництва безконфліктої комунікації, акультуризація».

19 квітня 2024 року ми з задоволенням зустрілися з **Я. Попович** нашою колишньою випускницею, аспіранткою, психологинею Центру стресостійкості Києва, екофасилітаторкою, членкинею ГО "УАЕПД", тренеркою Israel Trauma Coalition, яка провела майстер-клас «Формування конструктивної копінг-поведінки у постраждалих від домашнього насильства жінок».

01 травня у рамках діяльності Психологічного Хабу «Mental Health Hub» відбувся вебінар-практикум на тему: [Чотири ролі процесу творчості](#) Спікер: **П. Бакум**, директор ГО «Асоціація християнських таборів», магістр християнської педагогіки вищої школи, здобувач другого освітнього рівня вищої освіти (магістр) зі спеціальності Психологія. Модератор зустрічі: **В. Балахтар**, д.психол.н., професор кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту освіти та психології

4 жовтня 2024 року Вебінар Гендерно орієнтоване врядування на місцевому рівні: переваги та виклики з **Ю. Малько**, к.н.держ.упр., експертки з гендерно орієнтованого врядування, магістра ОП «Психологія» ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти», тренерки та консультантки NDI, Представництва Фонду ім.

Фрідріха Еберта в Україні, Німецького товариства міжнародного співробітництва GIZ, ПРООН, ООН Жінки, УЖФ, RedR UK, IREX з питань впровадження гендерної політики, застосування гендерного підходу в управлінні і бюджетуванні та ін. Модератор: д.психол.н., професор **В.Балахтар**. Організатори заходу: Центр професійного зростання «PsyUpgrade» у співпраці з Психологічним Хабом «Mental Health Hub» Кафедри психології та особистісного розвитку ДЗВО "УМО" та Психо-Хабу Кафедра теоретичної та практичної психології НУ Львівська політехніка

10 жовтня у Всесвітній день психічного здоров'я або День ментального здоров'я відбувся надзвичайно цікавий, актуальний та корисний тренінг «PR для психологів» Тренер: **В. Мелешко**, коуч, тренер, PR-спеціаліст, журналіст, магістр ОП «Психологія» ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

Модератор: д.психол.н., професор **В.Балахтар**. Організатори заходу: Центр професійного зростання «PsyUpgrade» у співпраці з Психологічним Хабом «Mental Health Hub» Кафедра психології та особистісного розвитку ДЗВО "УМО" та Психо-Хабу Кафедра теоретичної та практичної психології ІІПО НУ"Львівська політехніка"

14 жовтня 2024 р. з метою налагодження співпраці і взаємодії з Департаментом соціального розвитку та ветеранської політики Київської ОВА (директор - **Ігор Мещан**, к.соц.н., доцент) відбулась зустріч ректора ДЗВО "Університет менеджменту освіти" НАПН України, доктора філософії, професора, **Микола Кириченко**, НПП (проф. **В. Балахтар**, доц. **А.Єрмоленко**, доц. **С.Чебоненко**) з фахівцями соціальної сфери). Модератор: д.психол.н., професор **В.Балахтар**.

21 жовтня 2024 Вебінар: "КРОК ВПЕРЕД" МАК - ТЕХНІКА для підтримки СЕБЕ в своєму НОВОМУ... Тренерка: **Т. Ляшенко**, здобувачка другого (магістерського) рівня ВО ОП "Психологія, Кафедра психології та особистісного розвитку ДЗВО «УМО». Модератор: д.психол.н., професор **В.Балахтар**.

21 листопада 2024 онлайн-воркшоп «Мистецтво запобігання конфліктів». Тренерка **О. Семенішина**, здобувачка другого (магістерського) рівня ВО ОП «Психологія», кафедра психології та особистісного розвитку ДЗВО «УМО». Модератор: д.психол.н., професор **В.Балахтар**

31 жовтня 2024 року - Круглий стіл «Соціальна сила: разом змінюємо світ», приуроченого до Дня працівника соціальної сфери.

Усі заходи висвітлені на сторінці кафедри у мережі FB

[Кафедра психології та особистісного розвитку ДЗВО "УМО"](#)

Сторінці [кафедри](#) і [Психологічного Хабу](#) на сайті Університету

18. Основні кількісні показники/індикатори виконання роботи за 1-й початковий теоретичний етап за темою роботи «Соціально-психологічний супровід становлення фахівців в кризових та посткризових умовах»

№ з/п	Показники /індикатори	Заплановано (відповідно до запиту на фінансування я/ТЗ/КП тощо), кількість	Виконано (за результатами етапу/роботи), кількість
1	Публікація результатів:		
1.1.	Статті у журналах, що індексуються наукометричними базами даних:		6
	- Scopus та/або Web of Science Core Collection, всього, од,		6
	з них із кватилем Q1 і Q2 на момент опублікування, од.		-

	з них із квартилем Q3 і Q4 на момент опублікування, од.		4
	з них із іншими показникам впливовості видання, які визначені замовником (імпакт-фактор, SNIP тощо), <i>необхідне зазначити</i> , од.		-
	з них з відкритим доступом, од.		6
1.2.	Статті у виданнях, які містять інформацію з обмеженим доступом (<i>для робіт оборонного та/або подвійного призначення</i>), од.		-
1.3.	Статті у наукових журналах (без квартилю), збірниках наукових праць, матеріалах конференцій тощо, що індексуються наукометричними базами даних Scopus або Web of Science Core Collection (крім тих, що увійшли до п. 1.1), од.		1
1.4.	Статті у фахових виданнях України категорії «А», які у звітному році індексуються наукометричними базами даних Scopus або Web of Science Core Collection, од.		1
1.5.	Статті у наукових фахових виданнях У країни категорії «Б», од.		34
1.6.	Статті у періодичних виданнях інших країн, що мають ISSN, од.		2
1.7.	Публікації у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України та не індексуються наукометричними базами даних Scopus або Web of Science Core Collection, од.		72
1.8.	Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені і подані до друку) у закордонних виданнях мовами країн ОЕСР та/або ЄС, од.		-
1.9.	Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені і подані до друку) в українських виданнях, од.		-
1.10.	Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені і подані до друку) з обмеженим доступом (<i>для робіт оборонного та/або подвійного призначення</i>), од.		-
1.11.	Підручники, навчальні посібники, од.		1
1.12.	Словники, довідники, енциклопедії, видані українським и та/або закордонними видавництвами, од.		1
1.12.	Рецензії, експертні висновки		20
1.13.	Препринти, які мають DOI	X	-
1.14.	Набори FAIR -даних, які мають DOI		-
1.15.	. Інші публікації, які не описані у пп. 1.1-1.12, од.		
2.	Презентація та поширення результатів		
2.1.	Міжнародні науково-комунікативні заходи, конференції, од.		10
2.2.	Всеукраїнські та регіональні науково-технічні/промислові виставкові заходи, од.		
2.3.	Представлення розробки/бізнес-плану/результатів роботи на:		
	інноваційних фестивалях, од.		
	конкурсах стартапів, од.		
	акселераційних програмах, од.		
	хакатонах, од.		
2.4.	Науково-популярні публікації з метою поширення інформації про результати роботи для загальної (широкої) аудиторії, од.		25
2.5.	Представлення інформації про результати роботи на науково-популяризаційних заходах (дні науки, наукові пікніки тощо), од.		5
2.6.	Інші заходи, які не описані у пп. 2.1-2.5, од.		

3.	Підготовка наукових кадрів:		
3.1.	Захищено дисертацій доктора наук авторами роботи або під консультуванням авторів у рамках тематики роботи, од.		
3.2.	Захищено дисертацій доктора філософії авторами роботи або під керівництвом авторів у рамках тематики роботи, од.		1
4.	Охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності (ОПІВ)		
4.1.	Отримано патентів України на винахід, од.		
4.2.	Отримано патентів України на промисловий зразок, од.		
4.3.	Отримано патентів України на корисну модель, од.		
4.4.	Отримано охоронний документ на ОПІВ інших країн, од.		
4.5.	Отримано охоронних документів на інші види ОПІВ, які не описані у пп. 4.1-4.4. од.		
4.6.	Подано заявок на отримання охоронного документу на ОПІВ України та /або інших країн, од.		
5.	Впровадження та використання наукових або науково-технічних (прикладних) результатів:		
5.1.	Підписано (укладено) договорів (угод) організацією-виконавцем роботи на впровадження (використання) результатів роботи (окрім індивідуальних), серед них:		5
5.1.1	Господарських договорів/контрактів, од./тис. грн		
5.1.2	Ліцензійних договорів/договорів на ноу-хау, од./тис. грн		
5.1.3	Грантових угод (держаного рівня), од./тис. грн		
5.1.4	Грантових угод (міжнародного рівня), од./тис. грн		
5.1.5	Індивідуальні договори, угоди державного/міжнародного рівня		1
5.1.6	Інші договори (угоди), які не описані у пп. 5.1.1-5.1.5, од./тис. грн		4
5.2.	Документально підтверджено використання результатів (різних видів НТП) у практиці органів державної/місцевої влади, суспільних практиках тощо, од.		4
5.3.	Проведено маркетингові дослідження, перемовини з потенційними замовниками із підписанням протоколу (меморандуму, угоди) про наміри комерційного впровадження результатів, од.		2
5.4.	Подано заявок на державні, міжнародні наукові гранти (окрім індивідуальних), од.		
5.5.	Впроваджено у освітній процес ЗВО/НУ з відповідним підтвердженням, од.		7
5.6.	Інші варіанта впровадження, які не описані у пп. 5.1-5.5, од.		
6.	Створено чи істотно удосконалено/покращено існуючі:		
6.1.	Пристрої (макет, експериментальний/дослідний зразок), од.		
6.2.	Матеріали, процеси, технології, технологічні регламенти, цифрові продукти та електронні сервіси, од.		7
6.3.	ТУ, ДСТУ, будівельні норми, зареєстровані проекти нормативно-правових актів, од.		
6.4.	послуги у сфері наукової та науково-технічної діяльності, од.		
6.5.	Інші результати, які не описані у пп. 6.1-6.4, од.		
7.	Участь у виконанні роботи на безоплатній основі згідно до форми, всього, у т.ч.:		93
7.1.	Студентів (здобувачів вищої освіти I-II рівнів), шт.од./осіб		55

7.2	Аспірантів (здобувачів вищої освіти III рівня), шт.од./ осіб		24
7.3	Молодих вчених, шт.од./ осіб		3

19. Відхилення від запланованих показників/індикаторів відсутні

20. Вихідні дані щодо показників виконання відповідно до підпунктів пункту 18

До реалізації наукової теми на безоплатній основі залучені НПП кафедри, здобувачі за всіма рівнями вищої освіти. Процес становлення особистості набуває своєї специфіки відповідно до професійної діяльності. Відповідно *становлення особистості фахівця* запропоновано розглядати як багаторівневий соціально-психологічний феномен, що характеризує складний, неперервний процес активної взаємодії особистості та професійного середовища, внаслідок якої здійснюється самовизначення у професійній діяльності, професійний саморозвиток й самореалізація. Становлення особистості фахівця відбувається в таких сферах: ціннісно-мотиваційній (критерій – ціннісне ставлення до становлення особистості фахівця); когнітивно-афективній (критерій – розуміння й усвідомлення процесу становлення та переживання відповідних позитивних почуттів); конативно-рефлексивній (критерій – дієвість і рефлексивність становлення). Це, у свою чергу, потребує обґрунтування і створення соціально-психологічних умов становлення особистості фахівців у процесі їх професіоналізації у соціономічній сфері, організації спеціального соціально-психологічного навчання, що сприятиме становленню особистості фахівців у сфері «людина-людина»

21. Рішення⁴ вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради або іншого керівного (дорадчого) органу (за відсутності зазначеної ради) організації-виконавця роботи щодо результатів розгляду проміжного звіту (*стисло зазначити текст висновку ради (органу) про відповідність/невідповідність виконаних робіт технічному завданню/календарному плану, зазначити дату та номер протоколу*): _____

22. Анотація основних результатів роботи (звітнього етапу) українською та англійською мовами (до 30 рядків кожною мовою; інформація зазначається зрозумілою, простою для сприйняття загальною аудиторією мовою у науково-публіцистичному стилі).

Перелік ключових слів: професійне становлення, професіоналізація, професійна підготовка, первинна професіоналізація, вторинна професіоналізація, фахівці, соціономічна сфера, ціннісно-мотиваційна сфера, когнітивно-афективна, конативно-рефлексивна сфера.

Предмет дослідження – соціально-психологічний супровід становлення фахівців в кризових та посткризових умовах;

Об'єкт дослідження – становлення особистості фахівців;

Мета наукового дослідження: теоретично обґрунтувати та емпірично перевірити систему соціально-психологічних особливостей, показників та умов

соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах

Завдання дослідження:

1. За результатами теоретичного аналізу проблеми визначити сутність, специфіку та показники соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах;

2. Виокремити та дослідити особливості, чинники та складові соціально-психологічного супроводу становлення фахівців;

3. Обґрунтувати систему соціально-психологічного супроводу становлення фахівців в кризових та посткризових умовах й апробувати та експериментально довести ефективність системи соціально-психологічного супроводу становлення особистості фахівця на рівнях професійної підготовки та у практичній професійній діяльності

Методи дослідження – комплекс теоретичних, емпіричних та статистичних методів:

- теоретичні: теоретичний аналіз, класифікація, систематизація та узагальнення теоретико-методологічних підходів до проблеми становлення особистості фахівця у процесі їхньої професіоналізації, моделювання, що дозволить визначити концептуальні засади досліджуваної проблеми;

- емпіричні: психодіагностичні методики, які дозволять дослідити особливості становлення особистості фахівця у різних сферах його діяльності;

- математично-статистичні методи (пошук первинних статистик, кореляційний, кластерний, дисперсійний і факторний аналізи). Статистичну обробку даних і графічну презентацію результатів плануємо здійснювати за допомогою комп'ютерної програми SPSS (версія 23.0).

Перший етап передбачав вивчення й теоретичний аналіз основних наукових підходів до проблеми становлення особистості; теоретично обґрунтовано і уточнено мету, завдання, етапи дослідження; висвітлено результати дослідження першого етапу під час доповідей на семінарах кафедри, наукових конференціях (у тому числі з публікацією тез - 70), доповідей на «круглих столах», написання наукових фахових публікацій (32) та керівництва науковою роботою здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти тощо. Обґрунтовано критерії становлення особистості фахівців у ціннісно-мотиваційній, когнітивно-афективній та конативно-рефлексивній сферах, адже на професійне становлення фахівця впливають різні чинники: суб'єктивні, об'єктивні та об'єктивно-суб'єктивні. Становлення фахівця стає запорукою його успішної професійної діяльності, допомагає адаптуватися до змін у соціальному середовищі, спрямовує на суспільну справу, визначає особистісні, соціальні та професійні перспективи, а також розвиває альтруїзм, відповідальність, культуру та емпатію, сприяє самореалізації фахівців у соціономічній сфері.

Key words: professional formation, professionalization, professional training, primary professionalization, secondary professionalization, specialists, socio-economic sphere, value-motivational sphere, cognitive-affective, conative-reflective sphere.

The subject of the study is the socio-psychological support of the formation of specialists in crisis and post-crisis conditions;

The object of the study is the formation of the personality of specialists;

Purpose of the research: to theoretically substantiate and empirically test the system of socio-psychological features, indicators and conditions of social and psychological support for the formation of specialists in crisis and post-crisis conditions

Objectives of the study:

1. Based on the results of the theoretical analysis of the problem, to determine the essence, specificity and indicators of socio-psychological support for the formation of specialists in crisis and post-crisis conditions;

2. To identify and study the features, factors and components of socio-psychological support for the formation of specialists;

3. To substantiate the system of socio-psychological support for the formation of specialists in crisis and post-crisis conditions and to test and experimentally prove the effectiveness of the system of socio-psychological support for the formation of a specialist's personality at the levels of professional training and in practical professional activity.

Research methods - a set of theoretical, empirical and statistical methods:

- theoretical: theoretical analysis, classification, systematization and generalization of theoretical and methodological approaches to the problem of formation of the specialist's personality in the process of their professionalization, modeling, which will allow to determine the conceptual foundations of the problem under study;

- empirical: psychodiagnostic methods that will allow to study the peculiarities of the formation of a specialist's personality in various fields of activity:

- mathematical and statistical methods (search for primary statistics, correlation, cluster, variance and factor analysis). Statistical data processing and graphical presentation of the results are planned to be carried out using the SPSS computer program (version 23.0).

The first stage involved the study and theoretical analysis of the main scientific approaches to the problem of personality development; the purpose, objectives, and stages of the study were theoretically substantiated and clarified; the results of the first stage of the study were presented during reports at the department's seminars, scientific conferences (including the publication of abstracts - 70), reports at round tables, writing scientific professional publications (32) and supervising the scientific work of students of the first (bachelor's), second (master's) and third (educational and scientific) levels of higher education, etc. The criteria for the formation of the personality of specialists in the value-motivational, cognitive-affective and conative-reflective spheres are substantiated, since the professional formation of a specialist is influenced by various factors: subjective, objective and objective-subjective. The formation of a specialist becomes the key to his/her successful professional activity, helps to adapt to changes in the social environment, directs him/her to a public cause, determines personal, social and professional prospects, as well as develops altruism, responsibility, culture and empathy, and promotes self-realization of specialists in the socio-economic sphere.

**Публікації
науково-педагогічних працівників
кафедри психології та особистісного розвитку**

Статті у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Web Of Science Core Collection:

1. Ovdiienko, I., Brukhovetska, O., Chausova, T., Verbytska, L., Inzhyievska, L., Gorova, O. (2024). [Psychological Support of Internally Displaced Persons in Ukraine and Emigrants Abroad: Challenges of Wartime](#). *Revista de Cercetare si Interventie Sociala*, 84, 190-205, DOI: [10.33788/rcis.84.13](#) *Scopus* (Соціальна психологія: Q3 Здоров'я (соціальні науки): Q4)
2. Shevtsova, O., Tiahur, L., Tsyhaniuk, L., Kachurynets, S., & Bodnaruk, I. (2024). The role of art education in personality development. *Revista Amazonia Investiga*, 13(74), 143-155. <https://doi.org/10.34069/AI/2024.74.02.12> Індексовано 2024-06-24 *Scopus*
3. Lushyn, P.V. & Sukhenko, Y.V. (2024). Transforming education: navigating the human-AI ecosystem in psychological training and beyond. In: 5rd International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters (ICSF). *Scopus не проіндексована*
4. Balakhtar, V., Bondarchuk, O., & Kazakova, S. (2024). Career crafting literature meta-review. *Multidisciplinary Science Journal*, 6, 2024ss0741. <https://doi.org/10.31893/multiscience.2024ss0741> *Scopus*
5. Bondarchuk, O., Balakhtar, V., Pinchuk, N., Pustovalov, I., & Pavlenok, K. (2024). Coping with stressfull situations using coping strategies and their impact on mental health. *Multidisciplinary Reviews*, 7, 2024spe034. <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe034> *Scopus*
6. Oleksandra Pinchuk, Nataliia I. Pinchuk, Olena I. Bondarchuk, Valentyna V. Balakhtar, Kateryna S. Pavlenok. (2023). [USING E-LEARNING TO PREVENT INFORMATIONAL STRESS OF EMPLOYEES WORKING REMOTELY](#). *Information Technologies and Learning Tools*, 2023, Vol 98, №6, 177-189. DOI: 10.33407/itlt.v98i6.4689 *Web of Science*
7. Voitenko E., Zazymko O., Myronets S., Lapchenko I., Hutsol K. Social support as a mediator in the relationship between the leadership style and professional well-being. *Revista Gestão & Tecnologia*. 2024. 24(4), 114–137. URL: <https://revistagt.fpl.emnuvens.com.br/get/article/view/2892> (1,0 / 0,2 д.а.) (*Web of Science*)

Статті у наукових фахових виданнях

1. Балахтар В., Труба Т. [Емпатія як складова професійної компетентності диспетчера служби екстреної \(швидкої\) медичної допомоги](#). *Вісник післядипломної освіти*. 2024. Вип. 30(59) Серія «Соціальні та поведінкові науки», С.14-28 (психол. 053, екон. 051, держ. управ. 281) (Категорія «Б»)
2. Балахтар В., Брюховецька О.В., Пінчук Н.І. Коучингові технології у розвитку Я-концепції дорослих осіб, які переживають самотність, Теоретичні і прикладні проблеми психології : збірник наукових праць. 2023. №3(62), Т. 2, С. 38-51 Северодонецьк : Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля. DOI: <https://doi.org/10.33216/2219-2654-2023-62-3-2-38-51>
3. Балахтар В., Подзюбан Т. Психологічні особливості життєстійкості людей з інвалідністю у складних життєвих обставинах. *Вісник післядипломної освіти*. 2024. Вип. 29(58) Серія «Соціальні та поведінкові науки», 10-31. DOI: [https://doi.org/10.58442/3041-1858-2024-29\(58\)](https://doi.org/10.58442/3041-1858-2024-29(58))

4. Bondarchuk, O., Balakhtar, V., Pinchuk, N., Pustovalov, I., & Pavlenok, K. Coping with stressful situations using coping strategies and their impact on mental health. *Multidisciplinary Reviews*, 2024. 7, <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe034>

5. Брюховецька О.В. Психологічні особливості переживання самотності в юнацькому віці. *Вісник післядипломної освіти*. Вип. 25(54) Серія «Соціальні та поведінкові науки»; Серія «Управління та адміністрування» (психол. 053, екон. 051, держ. управ. 281) (Категорія «Б»)

[https://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-25\(54\)-44-55](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-25(54)-44-55)

6. Брюховецька О., Балахтар В., Чаусова Т. Особистісний потенціал як чинник професіоналізму педагогічних працівників. *Вісник післядипломної освіти*. 2023. Вип. 26(55) Серія «Соціальні та поведінкові науки», 44-61. DOI [https://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-26\(55\)-44-61](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-26(55)-44-61)

7. Брюховецька О.В., Чаусов І.А. Визначення і зміст поняття «soft-skills» майбутніх фахівців. *Вісник післядипломної освіти* : зб. наук. праць. Серія «Соціальні та поведінкові науки; Управління та адміністрування» / НАПН України ДЗВО «Ун-т менедж. освіти»; голов. ред. І. Дунаєв; редкол.: Л. Антонова [та ін.]. Київ: Юстон, 2024. Вип. 28(57). 292 с. (психологічні 053, економічні 051, державне управління 281. Категорія «Б»). С. 136-153.

DOI [https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28\(57\)-136-153](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28(57)-136-153)

8. Бондарчук О.І., Брюховецька О.В., Карамушка Л.М., Пінчук Н.І. Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану (XIII Міжнародна науково-практична конференція, 22 травня 2024 р.). *Вісник національної академії педагогічних наук України*. № 6(1) 2024 р.:

<https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/issue/view/13>

<https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/464/535>

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6134>

9. Брюховецька О.В. [Поняття життєстійкості особистості підлітка в сучасних умовах воєнного стану в Україні](#). *Вісник післядипломної освіти* : зб. наук. праць. Серія «Соціальні та поведінкові науки; Управління та адміністрування» / НАПН України ДЗВО «Ун-т менедж. освіти»; голов. ред. І. Дунаєв; редкол.: Л. Антонова [та ін.]. Київ: Юстон, 2024. Вип. 29(58). 186 с. (психологічні 053, економічні 051, державне управління 281. Категорія «Б»). С. 62-79.

[https://doi.org/10.58442/3041-1858-2024-29\(58\)-62-79](https://doi.org/10.58442/3041-1858-2024-29(58)-62-79)

10. Тягур Л.М., Бергхауер-Олас Е. Л. Професійна мотивація майбутнього психолога під час війни. *«Перспективи та інновації науки»* (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»): журнал. 2024. № 4(38) 2024. С. 1069-1084

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-4\(38\)-1069-1084](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-4(38)-1069-1084)

11. Лушин, П., & Сухенко, Я. Школа екофасилітації як модель інтенсивного навчання психологів в умовах суспільних трансформацій і війни в Україні. У В. Г. Панок (Ред.), *Професійна підготовка психологів в Україні: стратегічні завдання: матеріали всеукраїнського круглого столу 23 квітня 2024 року* (с. 72-77). УНМЦ практичної психології і соціальної роботи.

https://lib.iitta.gov.ua/740900/1/2024_04_23_NAPS_Tes_new.pdf

12. Цибух, Л., Гусев, А., & Бадюл, Л. Проблеми онлайн навчання майбутніх психологів та способи їх подолання. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом*. Психологія, 2024. (1(62), 25-30.

<https://doi.org/10.32689/maup.psych.2024.1.4>

13. Войтенко О., Зазимко О. [Вплив соціально-демографічних чинників на професійне благополуччя академічних працівників](#). *Журнал соціальної та практичної психології*. 2024. 3. С. 7-12.

14. Зазимко О., Шиловська О. [Семантичний простір молоді як чинник формування життєвої компетентності в умовах війни](#). *Технології розвитку інтелекту*. 2024. Т.8, 2(36).
15. Овдієнко І. М. [Теоретичні аспекти дослідження проблеми негативних психічних станів особистості](#). *Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки*. 2024. Вип. 21. С. 187-194.
16. Овдієнко І. М. [Вплив негативних психічних станів на функціонування та діяльність особистості: психодіагностичний аспект](#). *Психологічний часопис*, 2024. Вип. 10, №3 (83). С. 43-58.
17. Волошина Ю. [Особистісне зростання як чинник психологічного благополуччя фахівців харчової промисловості](#). Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти», серія «Соціальні та поведінкові науки», 2024. Випуск 28 (57), 44-64. Київ: ДЗВО «Університет менеджменту освіти». [https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28\(57\)-44-64](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28(57)-44-64)
18. Назарук Олександр. [Самоефективність як чинник успішності в професійній діяльності фахівців служби відновлення та розвитку інфраструктури](#) Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти», серія «Соціальні та поведінкові науки», 2024. Випуск 27 (56), 43-59. Київ: ДЗВО «Університет менеджменту освіти». DOI [https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-27\(56\)-43-59](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-27(56)-43-59)
19. Сірак-Кондратьєва Оксана. [Психологічні особливості розвитку резильєнтності особистості бізнесмена](#). Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти», серія «Соціальні та поведінкові науки», 2024. Випуск 28 (57), 44-64. Київ: ДЗВО «Університет менеджменту освіти». [https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28\(57\)-82-97](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28(57)-82-97)
20. Попович, Я. О. (2024). [Особливості психологічних умов та чинників копінг-поведінки постраждалих від домашнього насильства жінок](#). *Габітус*, 62, 168-172. <https://doi.org/10.32782/2663-5208>
21. Попович, Я. О. (2024). [Результати ефективності впливу корекційної програми на постраждалих від домашнього насильства жінок](#). *Психологічні студії*, 2, 100-107. <https://doi.org/10.32782/psych.studies/2024.2.14>
22. Попович, Я. О., Максименко, С. Д. (Ред.). (2024). [Психологічний супровід та корекція копінг-стратегій постраждалих від домашнього насильства жінок](#). *Психологічний часопис*, 10(3), 19-29. <https://doi.org/10.31108/1.2024.10.3.2>
23. Тесленко М.М., Тесленко І.В. Емоційний інтелект у структурі саморегуляції студентів-психологів. [Наукові записки. Серія: Психологія. Випуск 1\(3\). Кропивницький: Видавничий дім «Гельветика», 2024. С.155-163](#)
24. Степаненко Н.П. [Феноменологія, структурно-динамічні та функціональні особливості саморегуляції](#). Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти: збірник наукових праць. Серія "Соціальні та поведінкові науки; Управління та адміністрування"» № 28(57) 2024. С.98-112
25. Лозова О., Василяшко І. [Інноваційний розвиток закладів загальної середньої освіти в умовах впровадження STEM-освіти](#). *Проблеми освіти: збірник наукових праць*. Електронне видання ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». 2024. Вип. 1 (100). С. 82-100
26. Лозова О. Теоретико-методологічні підходи до професійної діяльності вчителів у контексті STEM-освіти. *Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Психологія*. 2024 Вип. 70. С. 20-34. URL: <https://doi.org/10.34142/23129387.2024.70.02>
27. Лозова О. [Психолого-педагогічний аналіз змісту та особливостей впровадження STEM-освіти у закладах загальної середньої освіти](#). *Габітус*. 2024. Вип. 61. С. 128-132.

28. Завалевський Ю., Лозова О., Василяшко І., Черноморець В.. [Професійний розвиток вчителів у контексті STEM-освіти як актуальна психолого-педагогічна проблема](#). Проблеми освіти: збірник наукових праць. Електронне видання ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». 2024. Вип. 2 (101). С. 147-160.

29. Лозова О., Василяшко І. Організаційні та методичні засади розвитку STEM-освіти. STEM-освіта : теорія та практика : [збірник науково-методичних матеріалів \[Електронний ресурс\]](#) /уклад.: О. В. Лозова, І. П. Василяшко / за заг. ред. Ю. І. Завалевського. К.: Видавничий дім «Освіта», 2024. С. 51-64.

30. Неграш О. І. [Емпіричне дослідження причин схильності до відтермінування завдань у майбутніх психологів](#). Наукові перспективи. 2024. № 8(50). С. 900-912.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-8\(50\)-900-912](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-8(50)-900-912)

31. Неграш О. І. [Психологічні детермінанти прокрастинації: роль перфекціонізму у схильності до відкладання завдань](#). Перспективи та інновації науки. 2024. № 11(45). С. 1481-1491.

32. Yefimova A. Adaptation of Ukrainians to forced migration: a study of psychosocial models and factors. Amazonia Investiga, 2024. 13(81), 130-141. <https://doi.org/10.34069/AI/2024.81.09.10>

33. Пуліч О.А. [Проблематика соціальної компетентності в теорії і практиці психологічної науки](#). Габітус, Вип.58, 2024. С.184-188

34. Пуліч О.А. [Соціальна компетентність як складник професійно-психологічного портрета лікаря](#). Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія», Вип. 1, 2024. С.141-146.

DOI <https://doi.org/10.32782/academ-ped.psyh-2024-1.21>

Навчальні посібники:

1. Лушин, П.В., Сухенко, Я.В. Екологічна психологічна фасилітація – ЕСРФ: практика психологічної, педагогічної допомоги та штучний інтелект: навчальний посібник. Астрая.

2. Лушин, П. В., Сухенко, Я. В. (2024). 100 запитань для оцінювання та проектування індивідуальних траєкторій психолога-консультанта в його навчальній та професійній діяльності: екологічна психологічна фасилітація. (2-ге вид.) [Набір карток]. Астрая.

Тези

1. Брюховецька О.В. Особливості культури спілкування психолога з педагогічним колективом закладу вищої освіти. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м. Київ\)](#). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 244-252.

2. Горенко Н., Брюховецька О. Психологічні особливості емоційного інтелекту вчителя нової української школи в залежності від стилю педагогічної діяльності. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м. Київ\)](#). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 300-304.

3. Діхтяр Л., Брюховецька О. Психологічні умови готовності молоді до створення сім'ї. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м. Київ\)](#). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 309-314.

4. Косяк В., Брюховецька О. Психологічні особливості мотивації професійної

діяльності майбутніх психологів. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м. Київ\)](#). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 335-341.

5. Кирюха А., Брюховецька О. Особливості розвитку уваги дітей молодшого шкільного віку. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м. Київ\)](#). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 347-354.

6. Руденко Д., Брюховецька О. Розвиток емпатії як чинник емоційного інтелекту у здобувачів вищої психологічної освіти. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м. Київ\)](#). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 406-413.

7. Сімонова Г., Брюховецька О. Психологічні особливості розвитку креативності молодших школярів. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м. Київ\)](#). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 419-423.

8. Холкін В., Брюховецька О. Дошлюбні уявлення про сімейне життя, як чинник виникнення подружніх конфліктів. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м. Київ\)](#). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 444-449.

9. Щегельський М., Брюховецька О. Розвиток творчих здібностей як чинник професійного становлення здобувачів вищої освіти. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м. Київ\)](#). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 444-449.

10. Єфімова А., Брюховецька О. Соціально-психологічна адаптація українців до умов вимушеної міграції. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м. Київ\)](#). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 612-616.

11. Клесман О., Брюховецька О. Актуальність дослідження рівня психологічної безпеки як чинника залученості персоналу до роботи в ІТ сфері. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м. Київ\)](#). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 616-619. – 10 год.

12. Chausov I.A., Bryukhovetska O. Harmonizing soft and hard skills: a holistic approach to enhancing educational curricula and professional development. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м. Київ\)](#). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 713-717.

13. Брюховецька О.В. Попередження агресії у засуджених. Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 11-14.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

14. Гриценко М., Брюховецька О. Психологічна готовність менеджерів організацій до ділової комунікації. Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 21-25.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

15. Деревянко І., Брюховецька О. Розподіл подружніх ролей в молодій сім'ї як фактор задоволеності шлюбом. Психолого-педагогічний супровід професійної

підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 26-29.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

16. Кирюха А., Брюховецька О. Особливості розвитку уваги дітей молодшого шкільного віку. Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 43-47.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

17. Поліщук А., Брюховецька О. Психологічні особливості формування професійної етики менеджера організації. Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 82-85.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

18. Шуліка А., Брюховецька О. Підготовка майбутніх медичних сестер до ефективного професійного спілкування. Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 123-127.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

19. Клесман О., Брюховецька О. Розгляд раціогуманістичного підходу в організаційній психології через призму власних досліджень з проблеми залученості до роботи. Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 144-147.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

20. Тузіченко Н., Брюховецька О. Психологічні особливості підготовки керівників комерційних організацій до управлінської діяльності. Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 233-237.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

21. Балахтар В.В. Психологічна підтримка освітян в умовах воєнного стану V Міжнародній науковій онлайн-конференції «Педагогіка у міждисциплінарному вимірі: реалії вищої освіти у контексті викликів сьогодення». Виступ на пленарному засіданні 20 листопада 2024 року (Київський столичний університет імені Бориса Грінченка)

22. Балахтар В.В. Напрями соціально-психологічного супроводу професійного становлення: зб. наук. праць за матер. III міжнародної наук.-практ. конф. Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку (Полтава, 22-23 лютого 2024 р.) Полтава : в-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2024. Том I. 229 с. С.25-29

23. Семенов А.М, Балахтар В.В. Особливості використання дихальної гімнастики та масажу як засобів регуляції енергопотенціалу в процесі підготовки фахівців у закладах вищої освіти. Матеріали XIII Міжнародної наук.-практ. конф. «Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану» (22.05.2024).

24. Бородова К.В., Гусєв А.І. Психолого-педагогічні умови формування стресостійкості у дітей молодшого шкільного віку (6-12 років) в умовах військового часу. Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 15-20.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

25. Неграш О.І. Прокрастинація як психологічна проблема серед студентської молоді. Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 79-81.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

26. Шеремет К., Гусєв А.І. Психологічні особливості ціннісних орієнтацій особистості у складних життєвих обставинах. Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 118-122.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

27. Петров О.В. Чинники психологічних криз у подружніх пар під час війни. Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 165-170.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

28. Сухенко П.В. Комплаєнс у стоматологічній практиці: індивідуальні, соціальні, синергетичні та екофасилітативні виміри. Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 177-181.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

29. Шарон Максимов Д. Модель трансформації травмівних переживань дитини методом хібукі-терапії. Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 181-190.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

30. Волошина Ю.І. Психологічні особливості саморозвитку працівників харчової промисловості. Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (22 травня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 248 с. С. 207-209.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

30. Єфімова А. Соціально-психологічна адаптація українців до умов вимушеної міграції. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (17 квітня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 612-616.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

31. Клєсман О. Актуальність дослідження рівня психологічної безпеки як чинника залученості персоналу до роботи в іт сфері. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (17 квітня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 616-619.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

32. Неграш О. Дослідження самореалізації майбутніх психологів в умовах прокрастинації під час глобалізаційних змін. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (17 квітня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 663-667.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

33. Попович Я. Авторський опитувальників «Стиль виховання у праатьківській сім'ї» у дослідженні копінг-поведінки постраждалих від домашнього насильства жінок. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: Матеріали IV

Міжнародної науково-практичної конференції (17 квітня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 679-683.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

34. Погорелий І. Професійно-психологічні чинники відчуття самотності у військовослужбовців/ветеранів військової служби. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (17 квітня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 699-703.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

35. Chausov I.A. Harmonizing soft and hard skills: a holistic approach to enhancing educational curricula and professional development. Наука і молодь – 2024: пріоритетні напрями глобалізаційних змін: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (17 квітня 2024 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 2024. 717 с. С. 713-717.

URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

36. Зазимко О.В., Шиловська О.М. Дистанційна освіта: виклики та адаптація в умовах війни. *Кіберпсихологія в інформаційному суспільстві: підтримка, навчання, розвиток : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції* (15 жовтня – 15 листопада 2024 р.).

URL: <https://www.newlearning.org.ua/content/opublikovano-tezy-ii-vseukrayinskoyi-naukovo-praktychnoyi-internet-konferencyi>

37. Зазимко О.В., Потьомкін В.О. Сучасний стан досліджень та актуальні питання мотивації навчання персоналу підприємств у кризових умовах. *Психологія особистості фахівця в умовах воєнного часу та поствоєнної реабілітації : збірник матеріалів IX Всеукраїнської науково-практичної конференції* (25 жовтня 2024 року) / уклад. В. С. Бліхар. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. С. 2.

38. Тягур Л.М., Тягур В.М. Екосистемний підхід до психологічної підтримки в освітньому середовищі. Міжнародна науково-практична конференція «Забезпечення психологічної підтримки та адаптації українців у повоєнний період» (21-22 листопада 2024 року, Київ).

39. Кулаєва Т.В. Психологічні характеристики переживання самотності дорослою особистістю під час війни: фокус уваги для фахівців. [XIII Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану»](#). (22 травня 2024 року у м. Київ, на базі ДЗВО «Університет менеджменту освіти»).

40. Волошина Ю. Психологічні засади професійного становлення фахівців харчової промисловості. Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку : зб. наук. праць за матер. III міжнародної наук.-практ. конф. (Полтава, 22-23 лютого 2024 р.) / за ред. Л. О. Данильчук. Полтава : в-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2024. Том I. 229 с. С.80-83

41. Попович, Я. О. Формування у учасників освітнього процесу нульової толерантності до домашнього насильства. Аспект самоствалення. Адаптивні процеси в освіті, [Матеріали III Міжнародного наукового форуму](#). Київ, Харків, Спокан, Флорида. 2024

42. Кондратьєв А.В. Психологічні особливості розвитку здатності внутрішньо переміщених осіб відстоювати свою точку зору. [International scientific and practical conference «Innovative Education: Problems and Prospects of Scientific Research»](#) (December 4-6, 2024) Stuttgart, Germany. International Scientific Unity, 2024. 364 p [с326-327]

43. Кондратьєв А. Відповідальність як складова асертивності [XXI International scientific and practical conference «Scientific Achievements and Innovations as a Way to Success» \(May 1-3, 2024\)](#) Vilnius, Lithuania. International Scientific Unity, 2024. 236 p ст. [216-218].

44. Кондратьєв А. Асертивність як вид комунікації внутрішньо переміщених осіб дорослого віку. [Мистецтво як культурно-освітній бренд: проблеми і пріоритети розвитку : збірник матеріалів I Міжнародного симпозиуму, присвяченого 70-річчю членства України в ЮНЕСКО \(24-26 квітня 2024 року, м.Чернівці\)](#) / за заг. ред. І.І. Бойчук. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 550 с. [316-320].

45. Сірак-Кондратьєва О. Модель колеса резилієнтності підприємця [XXI International scientific and practical conference «Scientific Achievements and Innovations as a Way to Success» \(May 1-3, 2024\)](#) Vilnius, Lithuania. International Scientific Unity, 2024. 236 p ст. [210-213].

46. Сірак-Кондратьєва О. Проблеми комунікації представників бізнесу в культурному світовому просторі. [Мистецтво як культурно-освітній бренд: проблеми і пріоритети розвитку : збірник матеріалів I Міжнародного симпозиуму, присвяченого 70-річчю членства України в ЮНЕСКО \(24-26 квітня 2024 року, м.Чернівці\)](#) / за заг. ред. І.І. Бойчук. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 550 с. [С.339-344]

47. Назарук, О. Самоефективність як чинник професіоналізації працівників служби відновлення та розвитку інфраструктури. [Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку : зб. наук. праць за матер. III міжнародної наук.практ. конф. \(Полтава, 22-23 лютого 2024 р.\)](#) / за ред. Л. О. Данильчук. Полтава : в-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2024. Том II. 247 с. [С.40-43].

48. Тесленко М.М., Тесленко І.В. Емоційний інтелект як засіб розвитку резильєнтності дружин учасників бойових дій. [Перспективи розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в Україні та світі: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції \(Полтава, 7 березня 2024 р.\)](#): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2024. Ч. 1. 59 с.[С.48-50]

49. Степаненко Н.П. Сенси як системотвірний елемент особистісної ресурсності психолога в перехідних ситуаціях розвитку [XIII Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану»](#), Київ, 2024 р. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743249/1>

50. Степаненко Н.П. Оптимізм як складова особистісної ресурсності психолога : [Професійний розвиток в умовах цифровізації суспільства: сучасні тренди \(PDDig-2023\) у змішаному форматі: матеріали IV науково-практичної конференції](#) / наук. ред. М.О. Кириченко, І.Г. Отамась, Т.М. Сорочан. Київ: НАПН України ДЗВО «Університет менеджменту освіти», 2024– с. 157-158.

51. Степаненко Н. П. Розвиток усвідомленості психолога як механізм саморегуляції в умовах війни [Психологічні координати розвитку особистості: реалії і перспективи : зб. наук. матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф. до 110-річчя Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, 30-31 травня 2024 р. Полтава](#) : Астроя, 2024. 216 с.[С.153-156]

52. Лозова О. Психолого-педагогічні засади діяльності педагога в умовах STEM-освіти. [Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку : зб. наук. праць за матер. III міжнародної наук.-практ. конф. \(Полтава, 22-23 лютого 2024 р.\)](#) / за ред. Л. О. Данильчук. Полтава : в-во ДЗ

«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». 2024. Том I. С. 222 - 224.

53. Лозова О.В. Психолого-педагогічні проблеми розвитку STEM-освіти в умовах сьогодення. [Методологія сучасних наукових досліджень : збірник наукових праць учасників Ювілейної XX Міжнародної науково-практичної конференції \(22–23 лютого 2024 р., м. Харків\)](#) / за заг. ред. К. Юр'євої. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2024. С. 439 - 442.

54. Лозова О. Психологічні особливості особистісно-професійного розвитку вчителя у контексті STEM-освіти. [XXIV Міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених: \[у 2-х т.\]](#). Т. 1 (м. Київ, 02-05 квітня 2024 р.) / [ред. кол.: Н.І. Мельник, А.М. Кокарева та ін.]; Національний авіаційний університет. К.: НАУ. 2024. С. 341-342.

55. Лозова О. Діяльнісний підхід у реалізації завдань STEM-освіти. Актуальні питання розвитку особистості: сучасність, інновації, перспективи: збірник наукових праць [за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції \(м. Житомир, 4 квітня 2024 року\)](#) / Ред. колегія: Л. Котлова, Л. Бутузова, С. Максимець / М-во освіти і науки України, Житомирський державний університет імені Івана Франка, соціально-психологічний факультет. Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка. 2024. С. 208 – 211.

56. Лозова О. Формування креативності засобами STEM-освіти. Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції: збірник матеріалів [II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції \(м. Кропивницький, 26 квітня 2024 року\)](#). Кропивницький : ДонДУВС, 2024. С. 191 – 194.

57. Лозова О. Поширення інноваційного педагогічного досвіду впровадження STEM-освіти як актуальна проблема. Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (м. Харків, 15-16 травня 2024 року). Харків. 2024. С. 373 - 376.

URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13625099>

58. Лозова О., Василяшко І. Ресурси для професійного розвитку педагогічних працівників у контексті STEM-освіти. Професійний розвиток педагога в контексті викликів сьогодення: [збірник наукових статей за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції \(м. Черкаси, 24 квітня 2024 р.\)](#)./ за ред. Т.К. Андрющенко. Черкаси: КНЗ «ЧОППОП ЧОР», 2024. С. 27-31.

59. Лозова О.В.. Психолого-педагогічні виклики для освітян в умовах розвитку STEM-освіти. [Інтеграція науки та практики управління в умовах соціокультурних трансформацій: зб. матеріалів II Міжнар. наук.-практич. конф. \(25 квітня 2024 року, м. Полтава\)](#). м. Полтава : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2024. С. 561-564.

60. Лозова О.В. Компетентнісний підхід до педагогічної діяльності в контексті STEM-освіти. ХНПУ. Професійна підготовка компетентних фахівців в умовах сучасних освітніх трансформацій: теорія і практика». [зб. матеріалів XXIX Міжнар. наук.-практич. конф. \(23-24 травня 2024 року, м. Харків\)](#). ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2024. С. 30-34.

61. Лозова О.В. Психолого-педагогічна взаємодія у реалізації завдань STEM-освіти ХНПУ. [Соціально-психологічні засади розвитку особистості в освітньому процесі: Матеріали наук.-практ. інтернет конференції, 16 травня 2024 р., Харків](#) / Харк. нац. пед. ун-т; за ред. І. Дорожко, Ю. Ходикіної, О. Малихіної (електронне видання). Х.: ХНПУ. 2024. С. 52-53.

62. Лозова О. Особистісна готовність вчителів до впровадження STEM-освіти як запорука успішної професійної діяльності. [Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану :](#)

[матеріали XIII міжнар. науково-практ. Конференції](#). Київ : НАПН України ДЗВО «Університет менеджменту освіти». 2024. С. 137-139.

63. Лозова О.В., Василяшко І.П. Перспективи розвитку STEM-освіти в закладах освіти України. : [збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції \(м. Запоріжжя, 11 листопада 2024 року\)](#). Запоріжжя : ЗОППО, Електронний збірник наукових праць ЗОППО. № 3(58). 2024. С. 1-4

64. Зікеєв Д. Є. Метакомунікація менеджерів міжнародних компаній як системна властивість: підходи до визначення та вимірювання. [Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану : матеріали XIII міжнар. науково-практ.](#) (22 травня 2024 р., м. Київ) Київ: ДЗВО «УМО», 2024. С. 198-202.

65. Сухенко, П. В. Комплаєнс у стоматологічній практиці: індивідуальні, соціальні, синергетичні та екофасилітативні виміри. [Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану : матеріали XIII міжнар. науково-практ.](#) Київ: ДЗВО «УМО», 2024. С.163-167.

66. Неграш О. І. Дослідження самореалізації майбутніх психологів в умовах прокрастинації під час глобалізаційних змін. [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м.Київ\) Наука і молодь – 2024: Пріоритетні напрями глобалізаційних змін.](#)2024 р. Київ, 2024.

67. Швець О. О. Психологічні чинники мотиваційно-сміслової кризи майбутніх психологів у сучасних умовах. [Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану : матеріали XIII міжнар. науково-практ.](#) Конференції. Київ : НАПН України ДЗВО «Університет менеджменту освіти». 2024. С. 176-178.

68. Єфімова А.Г. Професійний стрес та його наслідки. The 12th International scientific and practical conference “Modern problems of science, education and society” (February 5-7, 2024) SPC “Sciconf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2024.. С. 735-741

<https://sci-conf.com.ua/xii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-problems-of-science-education-and-society-5-7-02-2024-kiyiv-ukrayina-arhiv>

69. Єфімова А.Г. Моделі соціально-психологічної адаптації українців до вимушеної міграції. [Збірка тез «Recent Trends in Science: Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Internet Conference», May 16-17, 2024.](#) FOR Marenichenko V.V.,Dnipro, Ukraine,P.68-70

70. Єфімова Анна. Соціально-психологічна адаптація українців до умов вимушеної міграції. [Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції \(17 квітня 2024 р., м.Київ\) Наука і молодь – 2024: Пріоритетні напрями глобалізаційних змін.](#) 2024. С 612 -616

71. Сухенко Я.В. Диверсифікація форматів навчальної діяльності як умова реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами психологічної освіти. [Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану : матеріали XIII міжнар. науково-практ.](#) Київ: ДЗВО «УМО». 2024. С. 94-97.

72. Сухенко Я.В. Системна динаміка емпатії в освітньому середовищі професійної підготовки психолога. [Психологічні предиктори соціального розвитку особистості в сучасних умовах освітнього середовища: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю 21 листопада 2024 року.](#) Київ: НТУ України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». 2024. С. 94–97.